Силабус

Стилістика англійської мови

2021-2022 навчальний рік

Освітня програма	«Філологія (германські мови та літератури (переклад включно), перша – англійська, друга – німецька)»
Спеціальність	035 Філологія
Спеціалізація	035.041 германські мови та літератури (переклад включно), перша - англійська
Галузь знань	03 Гуманітарні науки
Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський) рівень вищої освіти
Статус дисципліни	обов'язкова

Викладач	Ірина ШИМАНОВИЧ
Посилання на сайт	http://bdpu.org/faculties/ffsk/structure-ffsk/kaf-in-mov/composition-kaf-in-mov/shimanovich/
Контактний телефон	+380 95 772 35 26
E-mail викладача:	shimanovichiren@gmail.com
Графік консультацій	п'ятниця, 09.00-10.00, ауд. 208, корпус БДПУ 5б

Обсяг курсу на поточний навчальний рік:

Кількість кредитів / годин	Форма навчання	Лекції	Практичні заняття	Самостійна робота	Звітність
3 / 90 год.	очна (денна)	16 год.	14 год.	60 год.	екзамен
	заочна (дистанційна)	4 год.	4 год.	82 год.	

Семестр: весняний

Мова навчання: англійська

Ключові слова: стилістика, функціональний стиль, стилістичні засоби, експресивні засоби, фігури і тропи, стилістичний аналіз тексту, образність

Метою курсу є формування у здобувачів вищої освіти уявлення про основи стилістичної організації тексту, типи стилістичних прийомів та засоби виразності, співвіднесеність усіх мовних рівнів для актуалізації основної ідеї твору та рівнів його потенційної інтерпретації.

Предметом навчальної дисципліни є стилістичні засоби мови, стилістичні прийоми, їх структура, визначення, класифікація, стилістичні функції, особливості стилістичних засобів та прийомів різножанрових текстів.

У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач вищої освіти буде **знати**: теоретичні засади стилістики англійської мови; основні поняття та категорії стилістики; характерні риси функціональних стилів сучасної англійської мови; визначення стилістичних засобів і прийомів, їх лінгвістичні особливості, функції; основні вимоги до стилістичного аналізу тексту; методику лінгвістичного аналізу текстів різних типів та жанрів; зміст одиниць та явищ мови, що становлять основу стилістичного аналізу тексту.

У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач вищої освіти буде **вміти:** розуміти і вживати широкий спектр термінологічних одиниць сучасної стилістики; застосовувати отримані знання з метою розрізняти експресивні мовні засоби, що належать до різних мовних рівнів та притаманні різним функціональним стилям; ефективно використовувати теоретико-методологічну базу стилістики з метою аналізу мовно-мовленнєвого матеріалу; ґрунтовно і комплексно аналізувати мовно-стилістичні особливості текстів різних функціональних стилів; робити загальний аналіз текстової та змістової структури твору з метою розуміння як зовнішньої фабули, так йдейно-змістового наповнення художнього тексту; аналізувати особливості мови автора, його стилю, жанрових особливостей твору.

Компетентності та програмні результати навчання:

Компетентності, якими повинен оволодіти здобувач	Програмні результати навчання
ІК. Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми в галузі філології (лінгвістики,	**ПРН 07.** Розуміти основні проблеми філології та підходи до їх розв'язання із застосуванням доцільних методів та інноваційних підходів.

літературознавства, фольклористики, перекладу) в процесі професійної діяльності або навчання, що передбачає застосування теорій та методів філологічної науки і характеризується комплексністю та невизначеністю умов. **ЗК 09.** Здатність спілкуватися іноземною мовою. **ЗК 11.** Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях. **СК 03.** Здатність використовувати в професійній діяльності знання з теорії та історії мов, що вивчаються. **СК 04.** Здатність аналізувати діалектні та соціальні різновиди мов, що вивчаються, описувати соціолінгвальну ситуацію. **СК 08.** Здатність вільно оперувати спеціальною термінологією для розв'язання професійних завдань. **СК 09.** Усвідомлення засад і технологій створення текстів різних жанрів і стилів державною та іноземними мовами. **СК 10.** Здатність здійснювати лінгвістичний, літературознавчій та спеціальний філологічний (залежно від обраної спеціалізації) аналіз текстів різних стилів і жанрів.	**ПРН 08.** Знати й розуміти систему мови, загальні властивості літератури як мистецтва слова, історію мови (мов) і літератури (літератур), що вивчаються, і вміти застосовувати ці знання у професійній діяльності. **ПРН 09.** Характеризувати діалектні та соціальні різновиди мов(и), що вивчається(ються), описувати соціолінгвальну ситуацію. **ПРН 10.** Знати норми літературної мови та вміти їх застосовувати у практичній діяльності. **ПРН 12.** Аналізувати мовні одиниці, визначати їхню взаємодію та характеризувати мовні явища і процеси, що їх зумовлюють. **ПРН 16.** Знати й розуміти основні поняття, теорії та концепції обраної філологічної спеціалізації, уміти застосовувати їх у професійній діяльності. **ПРН 17.** Збирати, аналізувати, систематизувати й інтерпретувати факти мови й мовлення й використовувати їх для розв'язання складних задач і проблем у спеціалізованих сферах професійної діяльності та/або навчання.

Зміст курсу:

Theme 1. Generalities of Stylistics. ThenotionofStylistics. Types of Stylistics. Connection of stylistics with other branches of linguistics. Thenotionoffunctionalstyle. The notion of norm.The notion of form. The notion of text. The notion of context. Types of context.The notion of speech. Thenotionofwriting.Expressivemeans. Stylisticdevices. Tropes. Imaginary.

Theme 2. FunctionalStyles. Extralingual factors of communication.Bookish and colloquial styles. The style of official documents. Thestyleofscientificprose. The newspaper style. The publicistic style. The belletristic style. The colloquial styles. The literary colloquial style. The informal colloquial style. Dialects. Special colloquial English.

Theme 3. Stylistic Lexicology. Word stock.A word. Semantic structure. Denotational and connotational meanings. Neutral words. Common literary words. Poetic words. Terms. Obsolescent and obsolete words. Archaic words. Barbarisms. Foreignisms. Neologisms. Common colloquial vocabulary. Jargonisms. Professionalisms. Dialecticisms. Vulgar words. Slang. Idioms.

Theme 4. Morphological Stylistics. Morpheme.Morphemic repetition. Extension of morphemic valency. Transposition. Stylistic potential of nouns. Transposition of articles. Transposition of verbs. Transposition of adjectives. Transposition of pronouns. Morphological expressive means. Stylistic significance. Occasional words.

Theme 5. Phonetic and Graphic Expressive Means and Stylistic Devices. Versification. Rhyme. Rhythm. Instrumentation.Alliteration. Assonance. Onomatopoeia. tone. Graphic expressive means. Punctuation. The full stop. The comma. Brackets. Round brackets. Square brackets. The dash. The exclamation mark. The hyphen. The oblique stroke.Suspension marks. The colon. The semicolon. Capital letters. Text segmentation. A paragraph. A heading. Layout.

Theme 6. StylisticSemasiology. Figures of Substitution. Additional expressive, evaluative, subjective connotations. Tropes. Lexico-semantic Stylistic Devices. Figures of Substitution. Hyperbole. Meiosis. Litotes. Metonymy. Synecdoche. Periphrasis. Euphemism. Metaphor. Epithets. Antonomasia. Personification. Allegory. Irony.

Theme 7.StylisticSemasiology. Figures of Combination. Figuresofidentity (simile, synonyms). Figures of contrast (oxymoron, antithesis). Figures of inequality (climax, anticlimax, zeugma, pun).

Theme 8. Stylistic Syntax. An elliptical sentence. A nominative sentence. Aposiopesis. Asyndeton. Parceling. Stylistic repetition. Consecutive contact repetition. Anaphora. Epiphora. Framing. Linking. Chiasmus. Enumeration. Polysyndeton. Parallelism. Inversion. Detachment. Rhetoric questions.

Theme 9. Stylistic analysis of texts of different functional styles and genres. Text as an object of linguostylistic analysis. Basic elements of a stylistic analysis of the text. Theme and idea of the text. Compositional structure of the text. Language levels of the text. The categories of the text. Expressive means and stylistic devices. Stylistic features of the text.

Thelanguageregisterorcombinationofdifferentregisters (formal, semi-formal, neutral, semi-informal, informaletc.).

Theme 10. The problem of functional style and individual manner of the author. The author's individual style. Approaches to the study of peculiarities of the author's individual style. Elementsofstyle; wordchoice, sentencefluencyandvoice.Lingual-culturalindividuality. Image-stylisticstructure. Four writingstyles:expository, descriptive, persuasive and narrative.

Методи навчання: словесні методи: розповідь, бесіда, лекція, дискусійний аналіз; практичні методи: усні вправи – усний аналіз фактичного матеріалу на базі засвоєння теорії, письмові вправи – конспектування, письмові вправи на множинний вибір, стилістичний аналіз автентичного твору; робота з підручниками та науковими статтями.

Політика курсу (особливості проведення навчальних занять): від студента очікується здатність відповідати на питання за вивченим теоретичним матеріалом, здатність обговорювати дискусійні проблеми англійської лексикології, активна участь у практичних заняттях та виконання самостійної роботи.

Технічне й програмне забезпечення/обладнання, наочність: персональний комп'ютер, проєктор, екран/інтерактивна дошка.

Система оцінювання та вимоги: оцінювання знань студентів здійснюється на основі результатів поточного контролю та підсумкового контролю. Підсумкова оцінка є сумою балів набраних під час поточного контролю та підсумкового контролю і вираховується за 100-бальною шкалою.

Поточний контроль здійснюється під час лекційних та практичних занять. Лекційні заняття оцінюються на основі зроблених конспектів лекцій. При оцінюванні на практичних заняттях враховується активна участьстудентів у занятті, здатність відповідати на питання за вивченим матеріалом, обговорення дискусійних питань, виконання практичних завдань, самостійної роботи.

Підсумковий контроль передбачає перевірку теоретичних знань та практичних навичок. Підсумкова оцінка є сумою балів, набраних за весь курс навчання під час поточного контролю та підсумкового семестрового контролю (екзамену) (50+50=100) та вираховується за 100-бальною шкалою та шкалою ЄКТС.

Таблиця 1. Максимальна вага поточного та підсумкового контролю у балах

Вид контролю	Максимальна вага поточного та підсумкового контролю у балах	Частина підсумкової оцінки у балах	Підсумкова оцінка
Поточний контроль		50	100
Лекційні заняття	8		
Практичні заняття	42		
Підсумковий контроль		50	
Екзамен	50		

Таблиця 2. Розподіл набраних студентом балів під час поточного контролю

Види робіт	Кількість набраних балів						
	1-17	18-25	26-29	30-32	33-39	40-45	46-50
	F	FX	E	D	C	B	A
Лекційне заняття 1	1	1	1	1	1	1	1
Лекційне заняття 2	1	1	1	1	1	1	1
Лекційне заняття 3		1	1	1	1	1	1
Лекційне заняття 4			1	1	1	1	1
Лекційне заняття 5				1	1	1	1
Лекційне заняття 6					1	1	1
Лекційне заняття 7						1	1
Лекційне заняття 8							1
Всього	2	3	4	5	6	7	8
Практичне заняття 1	2,1	3,1	3,5	3,8	4,7	5,4	6

Практичне заняття 2	2,1	3,1	3,5	3,8	4,7	5,4	6
Практичне заняття 3	2,1	3,1	3,5	3,8	4,7	5,4	6
Практичне заняття 4	2,1	3,1	3,5	3,8	4,7	5,4	6
Практичне заняття 5	2,1	3,1	3,5	3,8	4,7	5,4	6
Практичне заняття 6	2,1	3,1	3,5	3,8	4,7	5,4	6
Практичне заняття 7	2,1	3,1	3,5	3,8	4,7	5,4	6
Всього	15	22	25	27	33	38	42
Максимальна кількість набраних балів	17	25	29	32	39	45	50

Таблиця 3. Шкала оцінювання підсумкового контролю

Кількість балів, набраних під час підсумкового контролю	Оцінка за шкалою ЄКТС
45-50	A
39-44	B
33-38	C
29-32	D
25-28	E
18-24	FX (з можливістю повторного складання)
1-17	F (з обов'язковим повторним вивченням ОК)

Таблиця 4. Внутрішня університетська шкала оцінювання

Оцінка за університетською шкалою	Оцінка за шкалою ЄКТС
90-100	A
78-89	B
65-77	C
58-64	D
50-57	E
35-49	FX (з можливістю повторного складання)
1-34	F (з обов'язковим повторним вивченням ОК)

Список рекомендованих джерел:

Основні

1. Дубенко О. Ю. Порівняльна стилістика англійської та української мов. Посібник для студентів. Вінниця: НОВА КНИГА, 2011. 224 с.
2. Єфімов Л. П., Ясінецька О. А. Стилістика англійської мови і дискурсивний аналіз. Навчально-методичний посібник. Вінниця: НОВА КНИГА, 2013. 240 с.
3. Кухаренко В. А. Практикум зі стилістики англійської мови: підручник. Вінниця: НОВА КНИГА, 2013. 160 с.
4. Кухаренко В. А. Інтерпретація тексту: підручник для філологічних факультетів. Вінниця: НОВА КНИГА, 2012. 130 с.

Додаткові

1. Арнольд И. В. Стилистика. Современный английский язык. Москва: Флинта: Наука, 2004. 384 с.
2. Бережан Л. В. Еліптичні спонукальні речення: Конспект лекційзі спецкурсу. Чернівці: Рута, 1999. 80 с.
3. Вербицька О. А. Термінологічна лексика і метафоризація. Мовознавство. 1983. №6. С. 47-50.
4. Лотоцька К. Стилістика англійської мови: навчальний посібник. Львів: Видавничий центр ЛНУ ім. І. Франка, 2008. 254 с.

5. Шиманович І. В. Функціонально-стильовий потенціал лексичних засобів у творчому доробку Едгара По. *Мова і соціум: етнокультурний аспект*: матеріали V Міжнар. наук. конф. молодихучених, м. Бердянськ, 17-18 верес. 2015 р : [зб. тез / гол. ред. О. П. Колінько]. Бердянськ: БДПУ. 2015. С. 65–67.
6. Шиманович І. В. Особливості семантики фразеологічних одиниць із зоонімами в корпусі англійської мови. *Людина в мовному просторі: історична спадщина, проблеми, перспективи розвитку*: матеріали III Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції (Бердянськ, 12 травня 2020 р.) [Електронний ресурс] / упоряд.: В.В. Богдан, Б.А. Салюк, А.М. Сердюк. Бердянськ: БДПУ. 2020. С. 72-75.
7. Bradfordt Stull. The Elements of Figurative Language. London: Prentice Hall, 2002. 240 p.
8. Shymanovych I. Functioning of birds' names in the structure of English phraseological units. *Людина в мовному просторі: історична спадщина, проблеми, перспективи розвитку*: матеріали I Міжнародної науково-практичної конференції (19 – 20 травня 2016 р.): збірник тез / упорядники: І. Я. Глазкова, В. В. Богдан. Бердянськ: БДПУ. 2016. С.265-267.
9. Wales K. A Dictionary of Stylistics. London: Longman, 2001. 400 p.
10. Wright L., HopeJ. Stylistics: A Practical Coursebook. London: Routledge, 1995. 155 p.

Інформаційні ресурси

1. Бібліотека БДПУ. URL: www.bdpu.org/library
2. Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського. URL: http://www.nbuv.gov.ua
3. A *topically* organizedlistofresourceselsewhereontheInternetthatmaybeofinteresttothe *linguist*. URL: https://www.sil.org/linguistics/topical-links
4. Cambridge Dictionary. URL: https://dictionary.cambridge.org/ru/
5. GoogleАкадемия. URL:https://scholar.google.com
6. Internationallinguisticcommunityonline. URL: https://linguistlist.org
7. Longman Dictionary of Contemporary English. URL: https://www.ldoceonline.com
8. Slang dictionary. URL: https://www.urbandictionary.com
9. URL: https://en.wikipedia.org/wiki/Stylistics_(field_of_study)
10. URL: http://www.britannica.com/science/stylistics
11. URL:https://www.llas.ac.uk/resources/gpg/2755
12. URL: http://www.myenglishpages.com/site_php_files/writing-stylistics.php
13. URL: http://literarydevices.net/
14. URL: https://www.futurelearn.com/courses/what-is-poetry
15. URL: https://www.futurelearn.com/courses/shakespeares-language
16. URL: https://www.futurelearn.com/courses/how-to-read-a-poem-york